

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomanta/diplomantky:	Dominika Zacharová
Téma práce:	Rozvod manželství s mezinárodním prvkem se zaměřením na česko-slovenské rozvody manželství
Rozsah práce:	115 786 znaků (dle prohlášení diplomantky)
Datum odevzdání práce:	24.6.2024

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomantka si zvolila dílčí téma z oblasti mezinárodního rodinného práva, konkrétně rozvod manželství s mezinárodním prvkem, které ještě dále zúžila na „česko-slovenské“ rozvody manželství. Jedná se o téma zajímavé, nikoliv však nové.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Určitá náročnost tématu je dána skutečností, že právní úprava rozvodu s mezinárodním prvkem je obsažena v právních předpisech různé povahy, je tedy třeba se vyrovnat jak s národní úpravou, unijní úpravou, tak i s relevantními mezinárodními smlouvami. Co se použitých metod týče, autorka se v úvodu práce o použitých výzkumných metodách nezmiňuje, v práci je aplikována zejména metoda popisná.

3. Formální a systematické členění práce

Předložená práce je členěna do 6 kapitol, úvodu a závěru. Členění práce na další úrovně je velmi limitované.

4. Vyjádření k práci

K předkládané práci mám zásadní připomínky. Autorka si zvolila téma své diplomové práce velmi úzce – rozvod manželství s mezinárodním prvkem se zaměřením na česko-slovenské rozvody manželství. V práci se však z velké části věnuje popisu vnitrostátní hmotněprávní a procesní úpravy rozvodu v českém a slovenském hmotném a procesním právu, což jsou pasáže (pominu-li velmi povrchní a popisné zpracování) zcela mimo téma předkládané práce. V práci postrádám hlubší analýzu úpravy v ZMPS, nařízení Řím III a nařízení Brusel II ter. Autorka v práci sice zmiňuje nebezpečí tzv. kulhajících manželství, otázku uznání rozvodových rozsudků v jiných státech však zcela pomíjí. Od tématu předkládané práce se dle názoru oponentky diplomantka zásadním způsobem odklání v kapitolách první, třetí, čtvrté a z velké části pak i v kapitole šesté, kde toliko popisuje obsah soudních rozhodnutí, až na jednu výjimku, bez přeshraničního přesahu.

S problematikou rozvodu je spojována rovněž otázka majetkového vypořádání manželů po rozvodu, otázka případné vyživovací povinnosti a otázka úpravy poměrů k nezletilým dětem na dobu po rozvodu. Dle názoru oponentky by bylo žádoucí se s těmito otázkami v rámci mezinárodního práva soukromého alespoň v základní rovině v práci systematicky vypořádat.

Co se konkrétních připomínek týče: např. na str. 13 autorka označuje ZMPS za kolizní normu, s tímto určitě nelze souhlasit. Na str. 14 diplomantka uvádí bez dalšího vysvětlení, že soud by měl k aplikaci českého práva na základě § 50 odst. 2 přistoupit jen v situacích, kdy cizí právo rozvod manželství vůbec nezná, aby nedocházelo ke zneužívání aplikace českého práva. Co tím autorka má na mysli? Na str. 15 diplomantka uvádí, že čl. 81 SFEU upravuje především vzájemné uznání a výkon soudních a mimosoudních rozhodnutí mezi členskými státy. S tímto konstatováním nelze souhlasit. Rovněž na str. 15 autorka opět chybně označuje, tentokrát nařízení Řím III, za kolizní normu. Na str. 17 autorka uvádí, že se domnívá, že umožnění volby rozhodného práva by usnadnilo situaci mnoha rozvádějících se manželů, aniž by uvedla jakýkoliv podpůrný argument či vysvětlení svého konstatování. To by měla doplnit. Dále ve stejném odstavci autorka konstatuje, že obvyklý pobyt více koresponduje s tím, v jakém místě k rozvodu manželství dochází, a tedy i s přílehavě určeným rozhodným právem. I toto by měla diplomantka vysvětlit.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	V předkládané diplomové práci není stanoven diplomantkou žádný cíl.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Na základě automatické kontroly lze konstatovat, že autorka zpracovala téma samostatně.
Logická stavba práce	K obsahu a systematice práce mám zásadní výhrady (viz výše – Vyjádření k práci).
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autorka pracuje toliko s českými nebo slovenskými zdroji, což u práce z oboru mezinárodního práva soukromého nepovažuji za dostačující.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autorka se uchyluje především k popisné metodě, analýza je proto spíše ojedinělá. Diplomantka se dle názoru oponentky v části práce odklání od zvoleného tématu (viz výše – Vyjádření k práci).
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Ke grafické úpravě práce nemám zásadních připomínek.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň odpovídá typu dané kvalifikační práce. V některých případech není však formulace zcela šťastná (např. str. 17 – „základní možnosti dle článku 5 je určení rozhodného práva“). V práci autorka nadužívá přímých citací, které by se v odborném textu měly objevit pouze ve výjimečných případech.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Na str. 27 autorka ve vztahu ke kritérium státní příslušnosti uvádí, že může nastat situace, kdy manžel je státní příslušníkem více států nebo může být bez státní příslušnosti, aniž by uvedla, jak by se takové případy řešily (ve vztahu k rozhodnému právu a ve vztahu k mezinárodní příslušnosti). Toto by měla u obhajoby doplnit.

Dále by mě zajímal názor diplomantky na to, zda jurisdikční pravidlo v čl. 3 písm. a) odrážka vi) Brusel II ter není v rozporu se zákazem diskriminace na základě státní příslušnosti, který je zakotvený v čl. 18 SFEU.

Při obhajobě by se diplomantka mohla rovněž vyjádřit k tomu, zda by mohla být za platnou považována volba rozhodného práva pro rozvod manželů, kdyby český soud s ohledem na možnost zpětného odkazu aplikoval kolizní normy v nařízení Řím III, které volbu rozhodného práva pro rozvod manželství připouští.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě, konečný výsledek však bude záviset ústní obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Předběžně práci hodnotím klasifikačním stupněm dobře.

V Praze dne 3.8.2024

doc. JUDr. Mgr. Magdalena Pfeiffer, Ph.D.